

TAPETSER SOM EN MESTER

Tapet er igjen blitt moderne, og med nye tapettyper er det også blitt mye lettere å sette opp enn tidligere. **Faktisk er det nå en enkel sak å tapetsere**, også selv om du må rundt hjørner, bak rør og tapetsere med mønster.

Tapetsermester Ove Jensen har tapetsert i mer enn 40 år. Han bruker primært klassisk papirtapet, men her viser han oss hvor enkelt det er å sette opp moderne og smart tapet, der du smører tapetlimet direkte på veggen i stedet for på tapetlengden.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Når du får mønsteret til å passe, er det ikke vanskelig å tapetsere, selv om det kan være litt utfordrende rundt rør og hjørner.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Det avhenger av utfordringene på veggen. En enkel vegg uten hindringer er rask å tapetsere.

PRIS

Priser fra ca 350 kroner per rull.

Klargjøring og oppmåling

Her bruker vi det moderne, smarte tapetet, der limet smøres direkte på veggen i stedet for på baksiden av tapetlengden. Tapetsermesteren vår måler opp veggene, slik at han vet akkurat hvor mange lengder tapet vi må bruke.

Gir du en umalt gipsvegg eller annet sugende underlag et strøk grunning, gir det deg lenger tid til å jobbe før tapelimet tørker.

1: Kontroller at veggen er klar til å tapetsere på. Med tapetbørsten fjerner vi alt støv fra gipsskjøtene. Limet kan ikke få ordentlig feste hvis overflaten ikke er helt ren og glatt.

2: Start med å måle opp i hjørnet. Her brukes en rull tapet (som er 53 cm bred) til å måle opp med. Vi slår en strek for hver tapetlengde vi måler opp med rullen.

3: Tapetet skal henge helt rett, så vi sørger for at strekene våre er loddrette. Vi merker opp til alle lengdene på den veggen vi skal tapetsere.

4: Klipp til lengdene, og se etter mønsteret. Fordi mønsteret skal passe helt perfekt sammen, er det viktig å finne et punkt som går igjen på hver lengde. Punktet brukes til å få mønsteret til å passe sammen. Her velger vi en blomsterstilk, som vi går ut fra. Når vi følger stilkene, vet vi at tapetet passer. Sørg for at det er minst 10 cm ekstra tapet å arbeide med.

5: Tapetlimet blandes i et spann med kaldt vann. Pulveret tilsettes litt om gangen, ellers vil det klumpe seg. Limet skal stå og trekke et kvarters tid før det kan brukes, men i motsetning til sparkelmasse, tørker ikke tapetlimet mens det ligger i spannet.

Tapet på ubrutt vegg

Nå er tapetsermesteren vår klar til å begynne å tapetsere veggen. Tapetlimet har trukket i et kvarters tid, og nå rulles det på veggen. Begynn alltid fra toppen av veggen, og jobb deg nedover.

Et godt tips er å rulle de avrevne lengdene sammen, slik at neste lengde alltid er rullet sammen og klar til bruk.

Ta én lengde tapet om gangen, og gi deg god tid, slik at du er sikker på at mønsteret passer, og at alle luftbobler blir presset ut av tapetet. På den måten får du en glatt og flott vegg.

Smør et tynt lag tapetlim på veggen, og hold deg innenfor strekene som markerer hvor lengdene skal være. Bruk en vanlig korthåret malerrull.

Lengden følger strekene hele veien ned. Trykk fast lengden i limet, og hold øye med eventuelle buler og skjevheter.

Med tapetbørsten glatter du lengden, slik at alle luftbobler presses ut. Du kan fortsatt dytte litt rundt på lengden, hvis den ikke sitter helt perfekt.

Tapetsermesteren setter opp neste lengde, og han har sørget for at de passer sammen ved å støte lengdene helt inn mot hverandre. Nå gjelder det å få mønsteret til å passe helt perfekt sammen.

Deretter trykkes skjøtene sammen med en sparkel, slik at mønsteret blir perfekt og skjøtene blir glatte og pene. Bruk også børsten til å glatte skjøtene.

Her har vi kommet til gulvet, der vi skjærer vekk overskytende tapet. Vi trykker en sparkel inn mot fotlisten, og skjærer av tapetet med en skarp hobbykniv.

TIPS

Klargjør alle lengder samtidig.

Det blir en del lettere å få det mønstrede tapetet til å passe når alle lengder ligger klare på bordet. Rådet vårt er at du regner ut hvor mange lengder du skal bruke, og klargjør alle sammen. Hvis det er forskyvninger i mønsteret på tapetet ditt, skal du ta høyde for det når du klipper/river lengdene opp før du begynner tapetseringen. Hvis mønsteret for eksempel gjentar seg hver 30 cm, skal du legge til det, så lengdene blir 30 cm lenger. Det kommer til å gi en del svinn, men det må til.

DETTE BETYR SYMBOLENE

Før du kaster plastemballasjen til det nye tapetet ditt, skal du studere symbolene på innpakningen nøye. De forteller deg nemlig hvilken type tapet du har kjøpt, hvordan det skal settes opp, og hvordan du skal behandle det.

Symbolene på rullen vår forteller for eksempel at tapetets mønster er forskjøvet med 53 cm (A). Det tar vi høyde for når vi klipper lengdene på arbeidsbordet.

En annen viktig detalj er at denne rullen er beregnet til å bli satt opp med lim som smøres direkte på veggen (B), i stedet for på selve tapetlengden. Tapetet er

dessuten også vaskbart (C), slik at det kan rengjøres med en klut – dog ikke skrubbes – hvis det kommer skitt eller flekker på det. Tapetet er fullt avtagbart (D), fordi det ytterste laget kan fjernes, slik at bare grunnpapiret sitter igjen. Det kan deretter males eller tapetseres over. Denne typen tapet har dessuten en god lysektehet (E). Det betyr at solen ikke får det til å falme og miste farge.

Der du kjøper tapetet ditt, kan du få en oversikt over de forskjellige symbolene.

A Mønsteravstand

B Lim på vegg

C Vaskbart tapet

D Fullt avtagbart

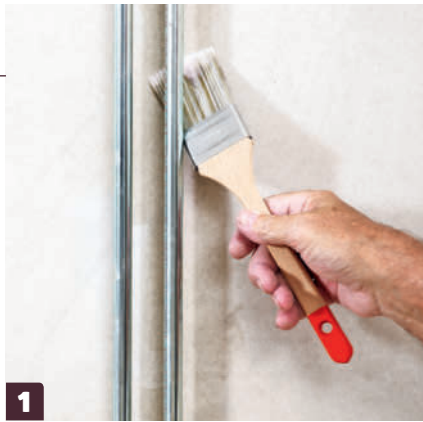
E God lysektehet

Tapet rundt rør

Å tapetsere en helt enkel og regulær vegg er en smal sak, bare du sørger for at mønsteret passer sammen.

Det blir straks litt verre når du skal rundt hindringer, og her er rør en av de vanskeligste utfordringene, selv for en profesjonell tapetsermester, som må tenke seg godt om for å få tapetet til å passe rundt de små holderne.

Jobben krever en del tålmodighet, **men motstå fristelsen til å dra for mye i tapetet for å få det til å passe.**

1 **Tapetsermesteren smører tapetlim bak rørene** med en vanlig malerpensel. Rullen brukes fortsatt der han kan komme til.

2 **Planlegg lengdene nøye**, slik at tapetet kan gå cirka 5 cm over rørene, som lengden på bildet. Det gir penest resultat.

3 **Med en saks klipper vi** en rekke snitt i tapetet med 20 cm mellomrom. Da kan tapetet trekkes bak rørene, og plasseres riktig rundt holderne.

4 **Når tapetet er klippet**, kan du veldig forsiktig bøye det bak rørene. Det kan bli nødvendig å smøre mer lim på veggen.

5 **Bruk sparkelen til å trekke med**, hvis du har problemer med å få tapetet bak rørene. Bruk den tiden du trenger, slik at du ikke ender opp med å krølle tapetet.

6 **Klipp tapetet rundt holderne**, så du kan trekke det forbi rørene.

7 **Du skal holde tungen rett i munnen** når du skal føre tapetet rundt de små jernrørene. Her bruker du en sparkel og en skarp hobbykniv. Dytt tapetet helt inntil rørene med sparkelen, og skjær hele veien rundt.

Innvendige hjørner

Hjørner er alltid en utfordring når du tapetserer, og det gjelder særlig når tapetet er mønstret. Tapetsermesteren har fått lengdene til å passe slik at tapetet går forbi hjørnet med et par centimeter. Deretter lager han en skjøl mot den nye lengden på den andre siden av hjørnet.

Det kan bli nødvendig å skjære eller klippe et stykke av den siste tapetlengden mot hjørnet. Det viktigste er at du ikke har mer enn 2 cm tapet på den andre siden av hjørnet, der skjøten skal lages.

1 Tapetet bøyes rundt hjørnet, slik at det passer med at det blir cirka 2 cm tapet å jobbe med på høyre side av hjørnet.

2 Med saksen presses tapetet helt inn i hjørnet. Pass på at du ikke kommer i skade for å skjære i tapetet eller lage riper i det.

3 Her bruker vi et stykke avskåret tapet til å måle opp med. Få mønsteret til å passe så godt som mulig. Det vil bli en liten overlapp, men det vil ikke synes særlig godt, fordi det er så tett mot hjørnet.

4 Her har vi merket opp til neste lengde. Nå forsikrer vi oss om at streken er loddrett, så de neste lengdene også blir rette.

Utvendige hjørner

Nå er vi kommet til et utvendig hjørne i rommet vårt, og selv om det er enklere enn det innvendige, kan det likevel være utfordrende.

Ofte vil hjørnet nemlig være skjevt, fordi de færreste hus er helt rette. Hvis hjørnet er veldig skjevt, er du nødt til å lage en ombøyning på et par centimeter, som ved det innvendige hjørnet.

Veggene og hjørnene våre er rette, så vi kan bare trekke tapetet rundt hjørnet og fortsette på den andre siden, der vi igjen sikrer at mønsteret passer helt perfekt.

Er det utvendige hjørnet skjevt, må du igjen til å skjære og klippe for å få tapet og mønster til å passe. La et par centimeter av tapetet gå rundt hjørnet, og skjær til neste lengde så mønsteret passer sammen.

SMART TAPET ER EN GAVE TIL GJØR DET SELV-FOLKET

Det aller meste av tapetene som selges i butikkene i dag, er såkalte non-woven-tapet. Disse tapetene har en bakside av filt, noe som betyr at du ikke trenger det gamle grunnpapiret for å få tapetet til å sitte solid fast på veggen.

I motsetning til tradisjonelt tapet, skal du med dette tapetet heller ikke smøre limet på baksiden av lengdene, men i stedet rett på veggen med en korthåret malerrull. Det gjør at tapetet er mye enklere å sette opp, og det er lettere å manøvrere det rundt på veggen og få mønsteret til å passe,

fordi tapetet er sterkere og ikke så lett blir revet i stykker.

ENKELT Å FJERNE

Motene skifter, og det er ikke sikkert at du om åtte-ti år synes at tapet du legger på soverommet i dag er en like god idé lenger. Alle som har prøvd seg på å fjerne tapet, vet hvor utakknemlig oppgave det er å få tapetet av veggen. Med nye tapettyper kan du ta av det ytterste laget (det med mønsteret), og stå igjen med det hvite grunnpapiret, som kan males over.

Det er slutt på å brette og bøye tapet med lim på baksiden.

VERKTØYET

A Sparkel

Sparkelen skal være skarp og fri for rester av sparkelmasse.

B Hobbykniv

Kniven har du sikkert fra før. Den må være skikkelig skarp!

C Tapetbørste

Du får bruk for en tapetbørste. Den koster omkring 50 kroner.

D Tapetlinjal

Det er enkelt å rive av tapetet med en tapetlinjal til rundt 100 kroner.

E Et godt arbeidsbord

Tapetsermesteren har et tapetbord, men du kan også bruke en dør eller en plate på bukker.

BAK RØR

Lag et par snitt i tapetet, og trekk det forsiktig bak rørene. Ved holderne skal du være tålmodig og bruke en skarp kniv og en sparkel.

RUNDT HJØRNER

Ved innvendige hjørner er du nødt til å lage en ombøy på et par cm. Passer mønsteret sammen, synes det ikke.

LENGDENE KLARE

Riv eller klipp alle tapetlengder før du begynner. Det gjør det mye enklere og raskere å tapetsere.

LIMET SKAL STÅ

Husk å la tapetlimet trekke i cirka 15 minutter før du bruker det.

